

Forfatter: Kaalund, H. V.

Titel: Fulvia

Citation: Kaalund, H. V.: "Fulvia", i Kaalund, H. V.: *Fulvia*, 1891, s. 50. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-kaalund02val-shoot-idm140027969533808.pdf> (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Fulvia

FØRSTE SCENE.

(Fulvias Studereværelse. Samme Dekoration som i iste Akts sidste Scene.)

(Menippos og Theodoros, klædte som i iste Akt.)

MENIPPQS.

Hvad fattes mon vor kjære Fulvia?
Hun sky'r i Dag vort Selskab; ene vandrer
i Havens Skygger hun i dybe Tanker
og svarer kort og vranten paa hvert Spørgsmaal.

THEODOROS.

Saaledes saa' jeg hende aldrig før..

MENIPPOS.

Hun skulde dog vel ej fortryde Svaret,
det Nej, hun gav i Gaar sin høje Bejler,
Prokonsul Aquilinus.

THEODOROS.

Hvilken Tanke!
før vil jeg tro, at Himlen falder ned.

51

MENIPPOS.

Men hendes Fader har jo svoret højt,
at hun skal lystre ham. Han har alt skrevet
til Aquilinus - bedet ham forglemme
det Skete, og kaldt Guderne til Vidne,
at han vil bruge al sin Myndighed,
hvis det behøves, for at ordne Sagen.

THEODOROS.

Hun vælger Døden, før hun taaler Tvang!

MENIPPOS.

Saavidt vil det ej komme.

THEODOROS.

Dog jeg ængstes
og beder Guderne beskytte hende.

MENIPPOS.

Jeg elsker hende som en ædel Søster!

THEODOROS.

Ja, ogsaa jeg - Ak, gid hun var vor Søster,
da vilde vi for hende altid leve!

MENIPPOS.

Det vil vi ogsaa nu -

THEODOROS.

Men vi er Mænd,
og man vil skille os tilsidst fra hende -
jeg frygter det.

52

MENIPPOS.

Ej nogen anden Kvinde
jeg fandt saa skøn! Ja, hun er vor Gudinde!
Hvis hun af Marmor paa et Alter stod,
da turde vi omfavne hendes Fod!

(med et pludseligt Udbrud; men dæmpet.)

Vi elske hende begge !

THEODOROS
(ligeledes).

Jeg som Du !
for første Gang har Læben sagt det nu!
- Hun kalder os for sine Dobbeltstjerner.
Ak! - samme Afstand os fra hende fjerner!

MENIPPOS.

I Fald hun kjendte Kjærlighedens Magt
og - tænk Dig - foretrak af os den ene?

THEODOROS.

Tys, Broder! Tys! Det kan Du ikke mene -
Hun maatte slutte da os begge To
i samme Favntag -

MENIPPOS.

Taabelige Tro!
hun kan ej fatte Elskov - hun, den Rene!

THEODOROS.

Tys, tys! lad ikke Luften selv det høre;
den kunde bringe hen til hendes Øre
den Løndom, som vi To maa gjemme paa!

53

MENIPPOS.

Ja, ja - saa længe vore Hjerter slaa!

FULVIA

(klædt I en mandlig Dragt omtrent af samme Snit som Tvillingbrødrenes, men af hvid Farve og med et let purpurfarvet Draperi over Skulderen, kommer ind fra Haven; efter et Øjeblik at have staaet tankefuld mellem Søjlerne, gaar hun langsomt hen til et Bord, hvorpaa der staar en Vase med Blomster).

Hvem har med Blomster denne Vase fyldt?

MENIPPOS.

For at behage Dig, vi plukked dem
i denne Morgenstund, da deres Blade
glimred af Dug.

THEODOROS.

Det var de skønneste,
vi kunde finde.

FULVIA
(*forstemt*).

Tag dem, kast dem bort!

THEODOROS.
(*tøvende*).

I Fald Du ønsker det -

FULVIA.

Gjør, som jeg siger!

(*Theodoros tager Blomsterne og kaster dem ud I Haven.*)

FULVIA.

Saa ædelt formet, fuldendt i sig selv,
behøver denne Vase ej at borge
sin Pryd af de forgjængelige Blomster,
skjønndt den er dannet kun af simpelt Lér.

54

MENIPPOS.

Var den af Guld, Du skatted den ej mér!

FULVIA
(*talende med sig selv*).

Promethevs, siger Sagnet, har os skabt
af samme simple Stof, men Guddomsgnisten
stjal han, den mægtige Titan, fra Himlen.
Ham skylde vi den Smule Aand, vi fik,
og ikke de misundelige Guder,
som hævned Ranet.

THEODOROS.

Frygtelig var Hævnen!
Titanen lænked de til Kavkasus,
hvor Kæmpegribben hakker i hans Lever.

MENIPPOS.

Naar Jorden skjælver under vore Fødder,
da er der dem, som mene, det er ham,
der vildt i Smerte ryster sine Lænker.

FULVIA.

Ja, den kan rystes denne faste Jord,
hvorpaa de Dumme tro at staa saa sikkert.
Jeg kunde ønske mig Titanens Kraft,
for ret at ryste dem og deres Fasthed!

THEODOROS
(*lyttende*).

Der kommer Nogen! - Jeg kan høre Skridt
som af en Mand -

55

FULVIA.
(*fortrædelig*).

Sé dog, hvem det kan være.

Jeg har jo sagt, at jeg vil ej forstyrres!

(Billedhuggeren Lysias træder ind fra Haven, men tøver ved Indgangen, idet han ærbødig hilser Fulvia.)

FULVIA
(*studsende*).

Hvad? Lysias! - Du her!

LYSIAS.

Jeg kommer umeldt -
tilgiv min Dristighed!

FULVIA.

I Sandhed, Ven,
Du overrasker mig med dit Besøg!
Véd Du, jeg fristes næsten til at tro:
det er din Dobbeltgjænger, ej Dig selv,
som her mig gjæster -

LYSIAS.

Aldrig strømmed Blodet
mig mere varmt til Hjertet, Fulvia,
end just i denne Stund; først her hos Dig
er jeg mig selv saa helt, som jeg kan være!

FULVIA.

Men hvilket Ærind har da hid Dig ført
til Stadens Udkant fra dit travle Værksted -
I Morgenstunden? Kommer Du maaske,
opfyldt som altid af din Kunstneriver -
en anden Phidias - for at studere
56 mit stakkels Hoveds Form, mit Ansigts Træk?
O ja, det ligner Dig! anstil Dig ej,
som om Du kommer for at lytte til
min Visdom, Lysias; - Du er for god
til Omsvøb; mere ærlig end de Fleste.
- Det er Modellen til det Musabilled,
Du modellerer paa, som her Du søger.
Hvis det er saa - nu vel! saa sé Dig mæt!
Er der et Blik - et Smil - som Du vil fange,
saa skynd Dig, thi af Smil har jeg ej mange;
Ven, vær barmhjertig, gjør mig Pinen let!
- Dit Billed synes jeg bli'r aldrig færdigt!

LYSIAS.

Hvis det skal blive Idealet værdigt,
da, skjønné Fulvia, da har Du Ret!

FULVIA.

Hvem naa'r paa Jorden her sit Ideal!
Hvem har vel fuldbragt helt, hvad han har villet!

LYSIAS.

Det føler daglig jeg foran dit Billed -
selv har Du nævnet der min Kunstnerkval.

FULVIA
(*undvigende*).

Sé, Lysias: her er Modellen stillet.
Vælg Lyset selv, hvorledes skal jeg staa?

LYSIAS
(*spændt*).

Nej! *Jeg maa tale med Dig !*

57

THEODOROS
(*til Fulvia*).

Skal vi gaa?

FULVIA.

Ja, vent derude!

(*Tvillingbrødrene fjerner sig.*)

- Nu, saa lad mig høre,
hvad der har ført Dig fra dit Værksted hid,
og det paa slig en usædvanlig Tid!

LYSIAS.

Et Rygte, Fulvia, har naaet mit Øre -
O, give Guderne, det lyver ej!
Det er min egen Lykke, som det gjælder!
- Sig: har Du svaret Aqvilinus Nej -
afvist den Stolte?

FULVIA
(*forundret*).

Ja, hvad Rygtet melder
er Sandhed, Lysias -

LYSIAS.

Og Du er fri -
Pris være Guderne! - jeg aander atter!

FULVIA.

Tilgiv mig, Ven, - endnu jeg ikke fatter,
hvorfor Du spørger mig derom.

LYSIAS
(*med Lidenskab*).

Fordi
jeg mér end Alt, end Livet selv, Dig skatter!
58 I Dig jeg sér en Afglands her paa Jord
af alt det Herligste, hvorpaa jeg tror:
Mit Ideal -

FULVIA
(*ironisk*).

Jeg véd det - ja! din Muse,
en himmelsk Skabning, som er alt for god
til at betræde Støvet med sin Fod -
hvis Skjønhed kun er til for at beruse
og hugges ud af Dig i Marmorstén;
- men jeg vil ej beundres og tilbedes,
mit Sind er trodsigt, sér Du, jeg kan vredes,
- og jeg vil staa paa mine egne Ben!
Véd Du, at der er dem, som kjækt mig siger:
Jeg er forkjælet og forvænt ved Smiger, -
og, at jeg mer end halvvejs selv det tror?

LYSIAS.

Jeg véd, min Lykke kun paa Dig beror!
- O vend Dig ikke bort! ryk ikke Panden!
Jeg elsker Dig som ingen, - ingen. Anden -
Langt mér end jeg kan sige det med Ord.
- Er det maaske for højt, jeg Blikket fæster,
naar her jeg dristig bejler til din Haand?
Selv har Du kaldt mig i min Kunst en Mester -
jeg er Dig værdig; ogsaa jeg har Aand -
mit Maal er højt som dit - vi passe sammen,
i mig som Dig er der en Gnist af Flammen,
der straalere med Udødeligheds Glands
fra Hellas' Gudebjerge! - Ved den'Krande,
59 Du vandt i Gaar! -Ved ham, som Solen styrer:
Phøbos Apollon! - Ved hans hellige Lyre,
- Horaer flokke sig om den i Dands -,
ved os skal Aanden fra de store Dage
fornyas igjen!

FULVIA
(*bedrøvet*).

Ak nej, min stakkels Ven!
Du skuffer Dig, den vender ej tilbage!
En anden Tid har skabt en anden Aand;
Apollons Lyre falder af hans Haand. -
Nu hersker over Verden Romerkraften.
Olympen staar endnu og Helikon,
men Hellas' Sol er dalet,- det er Aften!

LYSIAS.

Saa lad os puste op den sidste Glød!

FULVIA
(*med dyb Bevægelse*).

Nej, Lysias: den store Pan er død -
og rundtom lyder nu Naturens Klage
fra Bjerg og Dal og fra den vilde Elv; -
det er for mig, som om den slaar tilbage
med hundredfoldig Ekko fra mig selv!
- Gaa, gaa! - Indbild Dig ej, at Du er Manden,
der støtte kan en Sjæl i Tvivlens Nød -
en Sjæl, der hungrer efter Livets Brød -
nej, Lysias, Du er mig altfor blød!
Mit Maal er ikke dit; min Vej en anden;
den Lavrbærkrands, jeg bar i Gaar om Panden,
60 den agter jeg saa lidet som det Støv,
jeg træder paa. For Smiger er jeg døv,
døv for den Kjærlighed, hvorom Du taler,
med hele Verden og mig selv i Strid!
- Glæd Dig, Du lever i den svundne Tid
med dine Drømme- dine Idealer;
for Dig er Livet endnu rigt paa Trøst!

LYSIAS.

Ak nej, for mig har det nu tabt sin Lyst -
nu falder over mig dets Natteskygge!

FULVIA
(*udstrækkende Haanden imod ham*).

Jeg véd, Du sætter 'paa mit Venskab Pris,
lad mig din Haand til venlig Afsked trykke!

LYSIAS

(med bortvendt Ansigt).

Dit Venskab? Ve mig! det er koldt som Is!

(iler ud.)

FULVIA.

Han tror mig kold som Is - o, gid jeg var!
Og dog til ham jeg har ej andet Svar.
Det er ej mig, den dødelige Kvinde,
men kun et Billed i hans Fantasi,
hans egen Drøm, han er forelsket i;
og han vil ikke tabe, han vil vinde:
hans Kjærlighed er Kunstnersværmeri; -
som Barnet vaander han sig i sin Smerte,
men suger Honning af den som en Bi.
61 - Og sammenligner jeg ham med den Anden,
da kommer han, *Helleneren*, til kort:
Den stolte Romer har dog mér af Manden -
han sukker ej - men sætter Haardt mod Haardt.
Jeg burde hade ham - han er min Fjende. -
MinFjende ? - Ak, gid jeg mig selv forstod!
Et føler jeg: jeg er af Kjød og Blod -
og Sejren - den vil blive svær at vinde!

(hun sætter sig paa en Stol. Hendes Stilling udtrykker dyb Mod faldenhed.)

(Tvillingbrødrene træde ind fra Haven og nærme sig hende.)

(Pavse.)

THEODOROS.

Du er bedrøvet.

MENIPPOS.

Skal vi Jæse for Dig?

FULVIA

(adspreedt).

Gjør, som I lyster.

THEODOROS.

Vil Du, vi skal vælge
et Stykke af Homer ?

FULVIA.

Nej! disse Helte,
som slagte og som slagtes, tirre mig.
- Her ligger et beskrevet Pergament -
hvad indeholder det?

MENIPPOS

(tager Pergamentsrullen fra Bordet og kaster et Blik deri).

Et Skrift om Landbrug
62 forfattet alt i Kejser Nero's Tid
af Junius Moderatus Collumella;
din Fader har forglemt det her paa Bordet;
det er hans Yndlingslæsning.

FULVIA

(fremdeles adspreedt).

Lad mig høre!

MENIPPOS
(*læser*).

»Om Biavl.«

FULVIA.

Spring det over!

MENIPPOS
(*læser*).

»Om at fodre og fede Høns.«

FULVIA
(*haanlig*).

Det er for Lækkermunde og for Avgurer!

MENIPPOS.

Her er Vers!

FULVIA.

Saa læs!

MENIPPOS.

»Atter har Jorden og Havet og hele den udstrakte Verden
smilende Foraar paany, nu vækkes Livet til Elskov;
først kun en ulmende Gnist den hviler i hellige Løndom,
63 snart den dog voxer til Ild, den flammer i Blodet og Marven,
indtil med Frugtbarheds Kraft Aphrodite Naturen har opfyldt,
frembragt utallige Afkom og, fødende atter og atter,
Jorden med Slægter fornyet, at ej tom paa Liv den skal vorde« -

FULVIA
(*rejser sig heftig*).

Hold op! Jeg har alt faaet nok heraf!
Beständig denne dumme Snak om Elskov,
som om vort Liv ej havde større Maal,
end det at bringe Afkom frem paa Jorden!
- I trætte mig! Jeg trænger ej til Selskab,
men til Bevægelse - til Luft og Frihed!
Man kvæles her imellem disse Mure
- jeg maa derud, hvor Synet taber sig
i det uhyre Fjerne! ud hvor Jorden
omhvælves frit af Himlens Kjæmpekuppel -

(*bydende.*)

Lad spænde for min Vogn! selv vil jeg styre
det kaade Spand!

MENIPPOS.

Hvis det tog Magten fra Dig
Betænk! din Kvindearm er ej saa øvet
som vore -

THEODOROS
(*bønligt*).

Lad os styre Vognen for Dig!

FULVIA
(*koldt*).

Jeg kører ene.

THEODOROS.

Tag dog i det Mindste en trofast Slave med!

FULVIA.

Behøves ej - det er ej første Gang, jeg fører Tøjlen.

MENIPPOS.

Men ene - uden mandlig Hjælp - betænk!

FULVIA.

Jeg trænger ej dertil. - Gjør, som jeg siger, - jeg taaler ingen Modstand!

MENIPPOS.

Harmes ej - for Dig vi ofre villigt Liv og Blod!

FULVIA
(*utaalmodig*).

Hvi staa I da mit Forsæt nu imod og tirre mig til Vrede!

THEODOROS.

Som Du vil - Vi lyde Dig!

(*de gaa.*)

FULVIA.

Ha, hvor utaaleligt at være født til Kvinde! disse Mænd
65 sé ned paa os som Svage og behandle
os som det skrøbeligste Legetøj.
De - skrive Love - vi skal lystre dem;
vi passe ej i Raadet, ej paa Forum,
men kun i Hjemmet eller Ammestuen.
For dem staar Verden aaben; alt som Drengene
de kappes i at brydes - tæmme Heste -
og styre Spandet - Men sig selv at styre -
tøjle de stærke Lidenskabers Spand,
det mægte de fast mindre end vi Kvinder!
Velan I kan denne Arm sig ikke maale
i Styrke med en Mands - stærk er min Vilje!
Lad kun de vilde Heste fare frem,
jeg skal dog vise, jeg kan tøjle *dem* !

(*gaar.*)